

Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΤΗΣ ΚΥΘΡΕΑΣ

Ι. ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΗ

Λόγω του Κεφαλοβρύσου στην Κυθρέα υπήρχον πολλά χάρτα και άχυρα. Πολλοί γεωργοί έκτος από τα βόδια του ζευγαριού ανάγιοναν και τα μικρά τους και τα πουλούσαν για κρέας ή για δουλειά. Ακόμα και μερικοί που δεν ήταν γεωργοί πάχαιναν βόδια έστω κι αν ένοικίαζαν χάρτα και ζωτροφές.

Από κανένα σπίτι δεν έλειπαν οι κότες για αυγά και κρέας. Πολλοί είχαν τα κουνέλια και άλλοι τα περιστέρια τους. Τα τριάντα τοίς εκατόν περίπου των Κυθρεωτών είχαν 2—3 πρόβατα ή αίγες του σχοινιού. Άλλοι ανάγιοναν ένα χοίρο ή και παραπάνω, ιδίως οι γεωργοί και οι μυλωνάδες για να κάνουν τα παστά και τα λουκάνικα τους, ή να τους πωλήσουν.

Κοπάδια (αίγοπρόβατα)

Στο κάτω μαχαλλάν, στο κάμπιο, πολλά κοπάδια πρόβατα ενώ στον πάνω αίγες, μέσα στα όρη εύρισκαν μυρωδάτους θάμνους και σχοίνους γι' αυτό και τα χαλούμια και οι αναράδες τους ήταν πολύ μυρωδάτες. Είχαν πράγματι πολλές αίγες. Προκοπή δεν έκαναν γιατί τους έτρωγε ή ζήλεια και ο ένας κατάστρεφε τα ζώα του άλλου. Κάποτε λέγεται πώς σε μιάν περίπτωση που δεν μπόρεσαν να τες πουλήσουν ή να τες φάνε τες έριξαν σε άκαυμένο κομίνι.

Όρνιθοτροφείο

Ένα και καλό όρνιθοτροφείο κάτω από τον Πενταδάκτυλο ίδρυσε ο τώρα μακαρρίτης Αντώνης Κυριακίδης στο Φιλλέρι. Άνθρωπος που αγαπούσε τη γη, τα δένδρα και τα ζώα. Εκεί που υπήρχε μια μικρή βρυσούλα έκανε διάτρυση και βρήκε άρκετο νερό. Φύτεψε άρκετες έλιες και κα-

λής ποικιλίας, είχε μελίσσια άρκετες κυψέλες, αλλά το καλύτερο εισόδημα του το έδιναν οι όρνιθες. Συστηματικό όρνιθοτροφείο. Έκκαλοπτική μηχανή. Σχεδόν τακτικά πουλούσε πουλιά μιάς ημέρας. Καθαρός αίερας και καλή περιποίηση έφεραν και καλό εισόδημα.

Άγελαδοτροφία

Ο κ. Μάκης Χρήστου από την Κυθρέα γύρισε από την Αμερική και για άσχολία άγόρασε δυο άγελάδες. Όταν είδε ότι είναι επικερδής εργασία έκανε έπιχειρήση. Άγόρασε και άλλες και ίδρυσε στην Λευκωσία τους καλύτερους σταύλους της Έγγυς Ανατολής. Τες έκανε διακόσιες περίπου. Παστερίωνε το γάλα και το διένειμε στα σπίτια. Λεπτοί οργανισμοί και άρρωστοι κυνηγούσαν το γάλα της άγελάδας. Το καλοκαίρι που πήγαιναν οι πιλούσιοι και οι Έγγυζοί στα έξοχικά θέρετρα, ο κ. Μάκης έβαζε λίγες άγελάδες στο αυτοκίνητο και τες έπαιρνε εκεί για να τους δίνει φρέσκο γάλα στους δικούς μας και ξένους παραθεριστές.

Και κάποιο ανέκδοτο: Κάποτε έπεσκέφθη τους σταύλους του ο Άγγλος άρχικτηνίατρος. Είδε το σύστημα της περιποίησης και έμεινε εύχαριστημένος. Πιο πολύ του άρεσε ένας ταύρος που ως είδικός τον διάλεξε με τα δικά του κριτήρια, και του τον ζήτησε να του τον πουλήσει για την κτηνοτροφικήν Έπαυλη Άθαλάσσας. Ο κ. Μάκης γέλασε και του ζήτησε μιάν υπερβολικήν τιμήν και στην παρατήρηση του Άγγλου γιατί τόσα πολλά, του άπάντησε ότι του ζήτησε πολλά και έπρεπε να το καταλάβει πώς δεν θέλει να τον πουλήσει γιατί ήταν καλής ράτσας. Η μητέρα του έδινε 24 όκάδες γάλα που τέτοιο ποσό ήταν κάτι σπάνιο.

Στα τελευταία χρόνια γαλακτοφόρες αγελάδες αγόρασαν λίγες και στο Νέο Χωρίον αλλά πια πολλές στο Παλαίκυθρο γιατί εκεί εκτός από τα πολλά χόρτα και άχυρα βρήκαν υπόγεια νερά και πότιζαν πολλά τριφύλια, το μοναδικό χόρτο του καλοκαιριού.

Οί Κυθρεώτες από χρόνια απολάμβαναν

των καθαρόν σέσα και ένα καλόν διαιτολόγιον από λευκάματα, φρούτα και λαχανικά. αλόγιστα του χρόνου εν τούτοις δέν ησαν και αρκετά υγιείς όσον έπρεπε. Τους πολέμουςε ό έλώδης πυρετός που έκανε θραύση ιδίως στις νεαρές ηλικίες.

Ι ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ

Ό Μιχάλης Χαράλαμπος από τη Χαρδακιώτισσα της Κυθρέας. Άγνωστόμενος από την τουρκική εισβολή. Ό Μ. Χαράλαμπος γεννήθηκε τον Αύγουστο τοῦ 1926.